

Utredning

När en elev/ett barn anser sig ha blivit utsatt för
kränkningar/trakasserier/diskriminering

Skollagen 14a kap. 10§ och Diskrimineringslagen 2 kap. 7§

Del 1 – Utredningen

Personuppgifter

Utredarens namn och titel	Datum för utredningen
Ansvarig rektor	Skola/förskola
Namn på elev/barn som anser sig blivit utsatt	Elevens klass/barnets avdelning
Namn på involverade elever/barn och klass/avdelning	
Namn på personal som deltagit i utredningen	
Beskrivning av händelsen	

Bedömning av händelsen som diskriminering (sätt kryss och skriv kommentar):	kön
	etnisk tillhörighet
	funktionshinder
	religion/annan trosuppfattning
	sexuell läggning
	könsöverskridande identitet/uttryck
	ålder
Bedömning av händelsen som trakasserier (sätt kryss och skriv kommentar):	kön
	etnisk tillhörighet
	funktionshinder
	religion/annan trosuppfattning
	sexuell läggning
	könsöverskridande identitet/uttryck
	ålder
Bedömning av händelsen som kränkande behandling:	
Annan bedömning (d.v.s. inte diskriminering, trakasserier eller kränkningar enligt ovan)	

Åtgärder (Åtgärder ska vidtas då det finns behov utifrån bedömningen)	
Mål för åtgärden	
Ansvarig	Datum för uppföljning/utvärdering
Information till vårdnadshavare -namn	
Informerad av	Datum
Information till andra (mentor, arbetslag, rektor, huvudman m fl)	
Informerad av	Datum

Utredning avslutad (datum)	Utredarens underskrift (med namnförtydligande)
Information till vårdnadshavare om att utredning är avslutad (vårdnadshavarens underskrift samt namnförtydligande)	
Informerad av	Datum

Utredning

När en elev/ett barn anser sig ha blivit utsatt för
kränkningar/trakasserier/diskriminering

Skollagen 14a kap. 10§ och Diskrimineringslagen 2 kap. 7§

Del 2 – Uppföljning/utvärdering av åtgärder och mål

Utredarens namn	Datum för utredningen
Åtgärder och mål för åtgärden	Uppföljning/utvärdering visar att

Om utredningar enligt skollagen och diskrimineringslagen

- Utredningsplikt - skyldigheten att utreda om någon har utsatts för diskriminering/ kränkning träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för detta. Det krävs alltså inga bevis för att påbörja en utredning. Skyldigheten att utreda inträder redan vid första tillfället och oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka eller inte.
- Om ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering/ kränkning är det viktigt att berörda vårdnadshavare informeras.
- Det är viktigt att den enskildes upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för utredningen kring vad som hänt.
- Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter är uppklarad. I andra fall kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta fler barn eller elever samt personal. En utredning kan även involvera barnets eller elevens vårdnadshavare.
- Bedömningen av händelsen bör kopplas till de begrepp som används i gällande plan mot diskriminering och kränkande behandling dvs. kränkningar, trakasserier och de sju diskrimineringsgrunderna (kön, etnisk tillhörighet, religion/annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder), vilka dessutom kan vara indirekta eller direkta. Det är huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.
- Det är viktigt att vara uppmärksam på om en kränkning är en enstaka händelse eller om den är en del av systematiska och återkommande kränkningar.
- Utifrån bedömningen av utredningen bör anmälan till socialtjänsten och/eller polisen övervägas.
- Avvikelse rapporten används i första hand för att dokumentera händelsen.
- Åtgärdsplikt - i förekommande fall ska åtgärder vidtas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. De åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå. Åtgärderna som vidtas bör grundas på utredningen och riktas till såväl det barn/den elev som blivit utsatt som till den eller dem som utövat kränkningen. De vidtagna åtgärderna bör följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna varit otillräckliga måste andra eller kompletterande insatser genomföras till dess att situationen är varaktigt löst.
- Dokumentation är ett viktigt stöd i arbetet med att följa upp åtgärderna och eventuellt förändra dem eller sätta in nya. Det är även en rättsäkerhetsfråga, eftersom den ger berörd personal, elever och vårdnadshavare möjlighet till insyn. Dokumentation kan även vara ett underlag om det blir en rättslig process avseende det inträffade.
- Utredningens innehåll får omfatta sekretessbelagda uppgifter. Originalen ska lämnas till rektor med kopia till förskolan/i berört arbetslag för det fortsatta arbetet. Om behov finns lämnas en kopia till vårdnadshavarna.
- Preskriptionstiden för kränkningar/trakasserier/diskriminering är 10 år, enligt preskriptionslagen.
- Personal får inte utsätta ett barn/en elev för kränkande behandling. Om ett barn/en elev, som anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, visar omständigheter som ger anledning att anta att han/hon har blivit utsatt för sådan behandling, är det huvudmannen för verksamheten som ska visa att kränkande behandling eller repressalier inte har förekommit. Rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion ska ansvara för utredningen om händelsen rör barn/elever som anser sig blivit kränkt/trakasserad/diskriminerad av personal.

Information/samråd sker med rektor.

(Källor: bl.a. Skollagen 6 kap., diskrimineringslagen 2 kap. och Skolverkets "Allmänna råd mot diskriminering och kränkande behandling".)